

Verkiezingsprogramma 2018 - D66 Steenwijkerland

Goed werk

Goed wonen

Goede zorg

D66

D66 krijgt het voor elkaar

Voorwoord Theo Versteeg	4
1. Open en betrouwbaar bestuur	6
2. Duurzaam financieel beleid	8
3. Nieuwe werkgelegenheid en innovatieve bedrijvigheid	10
4. Opgroeien, scholing en persoonlijke ontwikkeling	12
5. Zorg en Welzijn	13
6. Vrije tijd en toerisme	17
7. Verkeer & vervoer	19
8. Steenwijkerland wordt duurzaam	20
9. Landbouw en natuur	22
10. Sport en bewegen	23
11. Harmonieuze samenleving	25

Voorwoord Alexander Pechtold

Een ijzeren wet in de politiek is: alle politiek is lokaal. In Nederland ligt het hart van de politiek steeds nadrukkelijker buiten de muren van het Binnenhof en steeds meer binnen de grenzen van de gemeente. Als raadslid en wethouder in Leiden en burgemeester in Wageningen heb ik gezien hoe dat werkt. De belangrijkste vraag moet steeds zijn: 'Wat betekent dit voorstel voor mensen in hun dagelijkse leven, in hun directe omgeving?'

Het is van groot belang dat mensen kunnen meebeslissen over de indringende keuzes waar gemeenten voor staan. Worden de klassen van kinderen straks echt kleiner? Geven we voldoende ruimte aan duurzame initiatieven? Kan iedereen werk vinden die bij zijn of haar talenten past? Worden zorg en ondersteuning van ouderen, kwetsbaren en gehandicapten op maat geleverd? Krijgt de gemeente het voor elkaar genoeg woningen te bouwen voor iedereen? Houdt de gemeente financieel het hoofd boven water? Kunnen inwoners in de toekomst nog meebeslissen over hoe hun dorp of stad eruit ziet? Wij geloven dat het kan.

Op nationaal en lokaal niveau heeft D66 laten zien problemen op te lossen. D66 is de partij van levende idealen, niet van vastgeroeste ideologie. Wij zijn doeners zonder dogma's. D66 geeft antwoord op de vragen van nu, met de inzichten van nu en het oog op de toekomst.

De aanstaande gemeenteraadsverkiezingen zijn voor D66 een unieke kans om op het lokale beleid een stempel te drukken, net zoals we dat landelijk doen. Kort nadat we de grootste progressieve partij zijn geworden bij de nationale verkiezingen, is het nú zaak om door te pakken. In dit verkiezingsprogramma staan plannen en ideeën voor de komende vier jaar. Geen valse beloftes, maar geloofwaardige politiek. De politiek van vernieuwing, verandering en verbinding. De politiek van hoop en van een uitgestoken hand.

D66 wil en kan het verschil maken. Daarvoor is elke stem nodig. Wij willen en kunnen onze idealen verwezenlijken en een optimistisch geluid laten klinken. Ook daarvoor is elke stem nodig. D66 wil concrete resultaten boeken en iedere gemeente een plezierige plek maken om te wonen. Daarom vraag ik iedereen naar de stembus te gaan.

Uw gemeente kan op 21 maart 2018 voortrekker worden van het nieuwe Nederlandse optimisme. Het toonbeeld van een plek waar mensen er zijn voor elkaar, voor de buurt en voor de gemeente waarin we samen leven. Op het spel staat de toekomst van uw omgeving en, wie weet, een historische overwinning voor D66.

Samen staan we sterker. Samen krijgen we het voor elkaar. Elke stem telt.

Alexander Pechtold

Partijleider D66

Voorwoord lijsttrekker

D66 is sinds 2010 vertegenwoordigd in de gemeenteraad van Steenwijkerland. Vanaf 2014 maken wij ook deel uit van het college. Wij werken hard aan een democratische, sociale, duurzame en liberale agenda. En dat gaan we ook de komende vier jaar doen. Hoe? Dat leest u in ons programma!

De fractie heeft zich de afgelopen vier jaar ingezet om de idealen van de partij te realiseren. Draagvlak en overeenstemming zijn daarbij voor D66 belangrijke pijlers. Bij alle beslissingen die wij als D66 nemen, houden wij de richtingwijzers, zie de volgende bladzijde, als uitgangspunt voor onze progressief liberale visie.

Onze wethouder heeft met voortvarendheid leiding gegeven aan de overgang van de zorg van het rijk naar de gemeente. D66 zet in op verbetering van de inspraak en van de overlegvormen. D66 durft besluiten te nemen. D66 is niet bang voor de inbreng en de wensen van de inwoners, maar D66 staat ook open voor nieuwe impulsen en goede ideeën. D66 wil kansen voor iedereen. Daarom hebben wij hoge ambities voor Steenwijkerland: samen werken aan een betere en duurzamere toekomst. Wij hebben u nodig om die ambities te bereiken.

In veel dorpen, buurtschappen en in veel wijken van Steenwijk is het goed leven en goed wonen, maar er zijn ook grote uitdagingen. We moeten voorkomen dat een nieuwe generatie inwoners onder wie ook nieuwkomers, opgroeit zonder kansen en uitdagingen. We zullen kansen moeten creëren en benutten om een betere aansluiting van het onderwijs op de banen van nu te realiseren. D66 werkt aan kansen voor iedereen! Daarom zetten wij onderwijs op één. Daarom willen wij minder regels. Daarom willen wij dat de overheid met u meedenkt en niet voor u denkt.

De gemeente moet ook financieel gezond zijn. Inkomsten en uitgaven moeten in evenwicht zijn. Openbaarheid van bestuur en transparantie zijn daarbij voor D66 een voorwaarde. Op al deze vlakken liggen er de komende jaren veel uitdagingen. Wij gaan deze niet uit de weg. Verkiezingsprogramma 2018-2022: een programma dat uitgaat van een positieve kijk op de toekomst. D66 heeft vertrouwen in die toekomst. D66 neemt besluiten op basis van inhoudelijke argumenten. Stem daarom D66!

Theo Versteeg

Lijsttrekker D66 Steenwijkerland

Richtingwijzers D66

De uitgangspunten van D66 zijn vastgelegd in vijf 'Richtingwijzers'. Deze geven richting aan het denken en de ideevorming binnen de partij, maar hebben niet de status van dogmatische waarheden.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Wij staan open voor de gehele wereld en sluiten niemand uit.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst.

1. Open en betrouwbaar bestuur

D66 staat voor een bestuur dat zoekt naar draagvlak, verantwoordelijkheid neemt, controleerbaar is en verantwoording aflegt. D66 vindt dat de politiek moet toezien op de openheid, toegankelijkheid en begrijpelijkheid van de besluiten en de besluitvorming. Transparantie is de basis voor vertrouwen.

» Samenleving en draagvlak

Besturen begint niet bij de gemeente, maar bij de samenleving. De gemeente is er voor de inwoners en niet andersom. D66 hanteert het uitgangspunt dat alle inwoners en organisaties weten en voelen dat zij tot de gemeenschap behoren. Iedereen doet er toe. D66 neemt ideeën en bezwaren uit de samenleving serieus. Niet iedereen kan altijd tevreden worden gesteld, maar D66 zal altijd zoeken naar draagvlak en redelijkheid.

» Vernieuwing is nodig

Onderwerpen als klimaatverandering, toenemende concurrentie, digitalisering, vluchtelingenstromen, schaarser wordende ruimte en vergrijzing dwingen ons tot vernieuwing en hervorming. Dat vereist een optimistische gemeente, die rekening houdt met de mogelijkheden voor een toekomstige generatie, zonder de huidige generatie te vergeten. Stroperige en conservatieve processen maken plaats voor inspirerende bijeenkomsten om samen de problemen te benoemen en op te lossen.

» Loslaten waar het kan, regels stellen waar nodig

D66 wil meer ruimte bieden aan particuliere initiatieven door onnodige regels te schrappen en door stimuleringsgelden en/of ondersteuning beschikbaar te stellen. Daarbij ontkomt de gemeente niet aan het stellen van kaders, waar adequaat op moet worden toegezien.

» Openheid, communicatie en verantwoording

D66 wil meer openheid van de vergaderingen van de gemeenteraad. Met name de vergaderingen van de Politieke Markt en de werkvergaderingen zijn te veel naar binnen gericht. D66 wil van de Politieke Markt een echte Politieke Markt nieuwe stijl maken, waarin politici, lokale organisaties, inwoners en ambtenaren elkaar ontmoeten en met elkaar van gedachten wisselen.

Inwoners, bedrijven en raadsleden moeten inzage hebben in het bestuurlijk handelen. D66 gaat uit van het principe "Overheidsinformatie is altijd openbaar, tenzij...". Gemeentelijke informatie, besluiten en rapporten, ook die van samenwerkingsverbanden, moeten per direct en gemakkelijk 24/7 via internet beschikbaar zijn.

» D66 wil:

- een actief luisterend gemeentebestuur;
- een heldere uitleg bij besluiten en hun gevolgen;
- de Politieke Markt hervormen tot een echt open discussieplatform, waar politici, ambtenaren, lokale organisaties en inwoners elkaar ontmoeten en informatie uitwisselen. De gemeenteraad blijft het podium voor het uiteindelijke politieke debat en de besluitvorming;
- dat besluiten van college en gemeenteraad per direct op internet openbaar worden gemaakt, inclusief de bijbehorende (advies)nota's en -rapporten;
- dat het gemeentebestuur in het zelfonderzoek laat toetsen of het uitgangspunt "ja, tenzij" in plaats van "nee, mits" in de praktijk daadwerkelijk wordt gehanteerd.

2. Duurzaam financieel beleid

D66 wil een structureel evenwichtig financieel beleid, zowel voor de jaarlijkse inkomsten en uitgaven als voor het investeringsprogramma.

» Structureel evenwichtig

Dat betekent dat de gemeente structureel niet meer moet uitgeven dan er binnenkomt. Jaarlijks moet er geld worden begroot om de gemeentelijke schulden terug te betalen en om te sparen voor toekomstige (vervangings)investeringen.

» Meerjaren investeringsprogramma

D66 wil de bestaande ad-hoc investeringsplannen hervormen tot een degelijk meerjaren investeringsprogramma van 10 jaar. Op die manier kan ruim vooraf worden ingespeeld op grotere projecten voor de toekomst. D66 denkt vooral aan investeringen in duurzame scholen, in de energietransitie, in economische ontwikkeling/werkgelegenheid. Maar ook investeringen in fysieke en sociale infrastructuur, zoals integrale aanpak zorg, jeugdzorg, participatie en schuldhulpverlening.

» Terugverdienen van investeringen

D66 wil dat investeringen zoveel mogelijk terugverdiend worden. In geld of in maatschappelijk rendement.

» Inzichtig voor breed publiek

D66 wil dat de gemeentelijke financiën voor een breed publiek inzichtelijk zijn. Iedereen moet kunnen controleren wat het gemeentebestuur doet en heeft gedaan. Dat geldt ook voor samenwerkingsverbanden, zoals IGSD, GGD en de Veiligheidsregio.

» D66 wil:

- een degelijke meerjarenbegroting, waarin zowel alle nieuwe als alle bestaande plannen realistisch, inzichtelijk, begrijpelijk en volledig worden gepresenteerd. In de begroting moet het voor iedereen duidelijk worden waar de gemeente haar geld vandaan haalt, aan uitgeeft en op bezuinigt;
- kredieten voor investeringsplannen die langdurig niet tot uitvoering komen, worden ingetrokken, zodat er ruimte komt voor actuele plannen;
- een hervorming van de begroting voor het sociaal domein (inclusief bijstand), waarbij niet jaarlijks, maar meerjarig rekening wordt gehouden met inkomsten en uitgaven;
- in de begroting/jaarstukken en op de gemeentelijke website een overzicht van de actuele, vastgestelde beleidskaders en beleidsstukken. Het overzicht “verstrekte subsidies” moet in de jaarstukken worden opgenomen in plaats van in een apart overzicht;
- in de jaarstukken een heldere verantwoording over het gevoerde beleid, aangevuld met begrijpelijke en relevante kengetallen;
- de begroting en jaarstukken komen in de Politieke Markt nieuwe stijl aan de orde en niet meer alleen in een vragenuurtje achter de schermen. Daarmee kan de gemeente haar openheid en betrouwbaarheid tonen en nodigt ze haar inwoners uit tot betrokkenheid;
- dat er in het voorjaar een bijeenkomst wordt gehouden waarin verbonden partijen zoals Noordwestgroep, Rendo en Rova interactief aan de orde komen.

3. Nieuwe werkgelegenheid en innovatieve bedrijvigheid

D66 wil dat er nieuwe banen worden gecreëerd. ZZP-ers en startende ondernemers verdienen steun van de gemeente. Zij kunnen vernieuwing en werkgelegenheid tot stand brengen.

» Ondernemers zijn de motor

In de afgelopen 10 jaar is het aantal banen in Steenwijkerland niet gegroeid. Steenwijkerland blijft achter bij andere gemeenten. Verhoudingsgewijs staan veel mensen langs de zijlijn. Veel talentvolle jongeren verlaten onze regio om elders te gaan wonen en werken. D66 wil dat er ook voor jonge mensen kansen zijn om hier te werken én te wonen. Initiatieven komen primair van ondernemers en van individuen. De sleutel voor verandering ligt bij hen. D66 verwacht van de gemeente dat zij dit aanjaagt.

» Voorzieningen

De effecten van de economische groei zijn voor de middenstanders in onze gemeente minder positief dan in andere gemeenten in de regio. Terugloop van voorzieningen vormt een bedreiging voor de leefbaarheid van onze kernen. D66 ondersteunt initiatieven van inwoners om de voorzieningen op peil te houden.

» Innovatie

De werkgelegenheid zal steeds meer komen vanuit nieuwe bedrijvigheid. Voorbeelden hiervan zijn de circulaire industrie, energie, domotica, robotica of andere technische innovaties. Het is een belangrijk item, waarvoor in de meerjarenbegroting geld gereserveerd moet worden. Volgens het principe “open data is law” moet alle data vrij publiekelijk beschikbaar worden gesteld, met uitzondering van persoonsgegevens. Dit biedt kansen de data te gebruiken voor nuttige en innovatieve toepassingen.

» Kansen van buiten benutten

D66 vertrouwt op de eigen kracht en mogelijkheden van inwoners en op de kansen die onze gemeente biedt. Zoals de vele toeristen die inkomsten, werkgelegenheid en nieuwe ontwikkelingen meebrengen. Extra kansen moeten van buiten worden gehaald. D66 vindt dat de gemeente een actieve rol moet spelen binnen de economische regio Zwolle.

» D66 wil:

- een actief innovatiebeleid, waarbij innovatie een onderdeel wordt van de portefeuille van de wethouder;
- een verbinding tussen ondernemers, onderwijs en gemeente om met elkaar aan de slag te gaan;
- dat de gemeente scherp toeziet op de uitvoering van de visie op de binnenstad;
- dat de gemeente het dossier van de hypermarkt op zeer korte termijn sluit;
- dat er geld voor innovatie gereserveerd wordt in de meerjarenbegroting;
- meer plaats voor studenten binnen de WaterReijk Academie om met ondernemers nieuwe arrangementen in toerisme en vrijetijdsbesteding uit te denken;
- dat de gemeente interessant wordt voor start-ups;
- dat de gemeente sneller schakelt om bestemmingswijzigingen te realiseren, waardoor nieuwe ondernemersinitiatieven mogelijk worden;
- een actief open databeleid (data voor publiek vrij toegankelijk maken) en tegelijkertijd borgen van persoonsgegevens; in een openbaar protocol moet worden vastgelegd wanneer informatie niet openbaar gemaakt wordt.

4. Opgroeien, scholing en persoonlijke ontwikkeling

D66 ziet goed onderwijs als de motor van nieuwe welvaart en economische en persoonlijke ontwikkeling. Onderwijs zorgt ervoor dat mensen hun weg vinden naar en op de arbeidsmarkt.

»» **Verbinding**

D66 wil scholen, docenten en leerlingen bij elkaar brengen rond thema's, zoals bewegen, verkeersveiligheid, voedsel, duurzaamheid en elektronisch leren. Structureel moeten programma's over gezond eten, laaggeletterdheid en tweedeling in de samenleving in de 'Lokale Educatieve Agenda' worden opgenomen.

»» **Huisvesting**

De gemeentelijke beleidsruimte ligt op het gebied van huisvesting en op het gebied van educatie van volwassenen, schoolverlaters zonder diploma, en op het gebied van bij- en herscholing van werkzoekenden. Vanwege de teruglopende leerlingenaantallen moeten we kijken naar fusies en samenwerkingscholen, zoals de scholen in Scheerwolde, Giethoorn en Wanneperveen. Door nieuwe fusies zijn er minder gebouwen nodig voor huisvesting.

»» **Nieuwe onderwijsvormen**

D66 wil dat de gemeente er actief voor zorgt dat nieuwe onderwijsvormen mogelijk worden. De gemeente bepaalt samen met onderwijsinstellingen in de eigen stad en in de regio de ontwikkelrichting en maakt een inventarisatie van de behoeften, zowel organisatorisch als financieel. Speciaal onderwijs blijft in de gemeente behouden.

»» **D66 wil:**

- een planmatige aanpak voor verschillende doelgroepen, zoals volwassenen, jongeren zonder werk en statushouders;
- dat de gemeente initiatieven blijft nemen om studenten in contact te brengen met de overheid en ondernemers;
- ondernemers stimuleren om meer stage- en leerwerkplekken te realiseren;
- dat het sport-, cultuur- en zwembonds behouden blijft;
- blijvend aandacht voor laaggeletterdheid en laaggecijferdheid;
- een betere integrale afstemming tussen jeugdzorg en onderwijs;
- dat er ingezet wordt op preventie tegen uitval uit het arbeids- of onderwijsproces.

5. Zorg en welzijn

D66 wil zorg van goede kwaliteit die voor iedereen toegankelijk blijft en aandacht voor de mantelzorg. Een gezonde leefstijl en het voorkomen van vermijdbare zorg vormen voor D66 belangrijke uitgangspunten. D66 wil minder regels en protocollen en meer ruimte voor maatwerk, eigen regie en inspraak van cliënten.

» Decentralisatie

De decentralisatie van de zorg maakt het mogelijk dat de gemeente aanstuurt op het leveren van maatwerk. De cliënt staat centraal. De afgelopen vier jaar zijn hier goede initiatieven voor ontwikkeld. D66 wil dat de komende vier jaar ingezet wordt op een mensgerichte benadering. Niet op een systeemgerichte benadering. Die mensgerichte benadering moet het uitgangspunt zijn voor het integraal plan sociaal domein. Aansluiten bij wat de mensen kunnen.

» Wijkgerichte aanpak

D66 wil dat de basisgezondheidszorg in de wijken en kernen georganiseerd wordt. De partner voor maatschappelijke zorg moet zich ontwikkelen tot een sterk wijkgerichte organisatie, bekend bij iedereen en bij betrouwbare ketenpartners, zoals huisartsen, wijkverpleging, enzovoorts. D66 pleit voor voortzetting voor een gratis VOG (verklaring omtrent gedrag) voor vrijwilligers in de zorg.

»» **Armoedebestrijding**

D66 hecht veel belang aan preventie bij armoedebestrijding. Onze speciale aandacht gaat uit naar kinderen die in armoede leven. Maar ook naar kinderen die “verarmen” omdat de randvoorwaarden waaronder ze opgroeien slechter worden. D66 wil dat deze kinderen liefdevol opgevangen worden en 100% mee kunnen doen als het gaat om sport, cultuur en onderwijs. Armoede bij kinderen, zowel emotioneel als materieel, heeft vaak grote gevolgen voor hun ontwikkeling tot volwassenen.

»» **Jeugdbeleid**

D66 vindt dat de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid heeft bij preventie, signalering en verwijzing in geval van opgroei- en opvoedingsproblemen. Een voorbeeld van preventie: jonge vaders leren hoe om te gaan met hun baby. Er is aangetoond dat dit leidt tot minder kindermishandeling.

»» **Jeugdzorg**

Bij jeugdzorg is vaak sprake van meerdere problemen, die aandacht behoeven. Een snelle en integrale benadering van deze problemen geeft doorgaans het beste resultaat. Wij willen daarom een gemeente met een duidelijk aanspreekpunt hiervoor, snelle reacties, geen wachttijden en een uitstekend netwerk van de betrokken instanties.

»» **Laaggeletterdheid**

Steenwijkerland kent een hoog percentage laaggeletterden (ongeveer 13%). Inwoners die niet goed kunnen lezen en schrijven, kunnen niet optimaal meedoen in de samenleving. Steenwijkerland heeft het Taalpunt om deze problemen aan te pakken. D66 wil dat Taalpunt alle ruimte krijgt om haar initiatieven uit te breiden en te verstevigen. Dit vraagt om een betere samenwerking van het Taalpunt met instanties, zoals de IGSD, de Kringloop, de Noordwestgroep, scholen en welzijnsorganisaties. D66 wil dat de gemeente hierbij een voortrekkersrol vervult.

»» **Mantelzorg**

Mantelzorgers zijn onmisbaar. Er moet goed voor hen gezorgd worden. D66 pleit voor voortzetting van de mantelzorgwaardering. Ook moeten mantelzorgers letterlijk op adem kunnen komen, door hen frequent te ontzorgen (zorgrecreatie). De huidige mantelzorg-coördinatie moet op een goede manier in de nieuwe welzijnsorganisatie verankerd worden.

»» **Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)**

D66 vindt dat de gemeente moet zorgen dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in hun eigen gemeente. Ook hier geldt: integraal, en D66 pleit voor een voortzetting van de stevige rol van de adviesraad sociaal domein.

» Integrale aanpak via omgekeerde toets

D66 vindt dat de gemeente de werkwijze van de omgekeerde toets moet doorzetten. Het doel achter de WMO, Jeugdzorg, Schuldhulpverlening en Participatie is belangrijker dan de regelgeving.

Veel maatschappelijke winst is te behalen door problemen van cliënten integraal te behandelen.

» Dementie-vriendelijke gemeente

D66 wil dat het plan van aanpak voor een dementie-vriendelijke gemeente ook daadwerkelijk uitgevoerd wordt, en dat de gemeente de vrijwilligers ondersteunt. Niet alleen in woord, maar ook in daad.

» Nieuwkomers

D66 vindt dat beleid en ondersteuning voor nieuwkomers integraal en meer gecoördineerd moeten worden opgepakt. Ondanks alle inspanningen zitten nog teveel mensen thuis met een gebrek aan perspectief. Het beleid rond nieuwkomers is nu te veel versnipperd over verschillende instanties zoals de IGSD, de Voedselbank, de Kringloop, Taalpunt, Timpaan, Natuurmonumenten, woningbouw-corporaties, kerken, zorgverzekeraars en ook particulieren. Kijk kritisch naar bestaande organisaties. Speel een verbindende rol als gemeente.

» Welzijn

Welvaart is belangrijk, maar welzijn nog belangrijker. Om welzijn mogelijk te maken en/of te vergroten moet de gemeente nauw samenwerken met inwoners. Zij vormen ons sociaal kapitaal.

D66 is er van overtuigd dat mensen zelf efficiënte en rechtvaardige oplossingen kunnen bedenken voor maatschappelijke kwesties. D66 ziet het als de rol van de gemeente om de samenwerking tussen inwoners te stimuleren. Door nieuwe wegen te bewandelen, “out of the box” en onorthodox te denken en binnen de haarvaten van de samenleving te zitten. Veel mensen zetten zich niet alleen in voor zichzelf, maar ook voor anderen. D66 vindt dat belangrijk. Dit verrijkt en versterkt de samenleving. Door toenemende zorgkosten is dat broodnodig.

» Overheidsparticipatie

D66 wil naast burgerparticipatie ook overheidsparticipatie. Ambtenaren moeten meer hun oor te luisteren leggen bij de inwoners: het gemeentehuis uit en de samenleving in. D66 steunt burgerinitiatieven die welzijn verbeteren. De decentralisatie biedt de gemeente de kans tot een integrale benadering en het leveren van maatwerk. D66 wil snelle, korte lijnen en oplossingen. De vraag staat voorop en niet de regels.

» D66 wil:

- dat de mensgerichte benadering doorgezet wordt bij de decentralisatie in de zorg;
- een basisgezondheidszorg in wijken en kernen;
- dat er speciale aandacht gegeven wordt aan armoedebestrijding bij kinderen;
- dat de gemeente haar verantwoordelijk neemt voor preventie bij opgroei- en opvoedingsproblemen;
- dat de gemeente een duidelijk aanspreekpunt is voor jeugdzorg;
- dat het Taalpunt alle ruimte krijgt om haar initiatieven uit te breiden en te verstevigen;
- dat mantelzorgers ontzorgd worden;
- dat de gemeente ervoor zorgt dat inwoners met een beperking zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen;
- dat problemen van cliënten op een integrale wijze worden aangepakt;
- dat het plan van aanpak voor een dementie-vriendelijke gemeente ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd;
- een betere coördinatie bij het uitvoeren van het beleid ter ondersteuning van nieuwkomers;
- dat de gemeente samenwerking tussen inwoners stimuleert;
- dat de vraag van de inwoners voorop staat en niet de regels.

6. Vrije tijd en toerisme

Steenwijkerland is een prachtige gemeente om te wonen en te recreëren. Toerisme levert veel werkgelegenheid en inkomsten voor onze gemeente op. Het Nationaal Park Weerribben-Wieden biedt hiervoor kansen tot ondernemerschap. D66 vindt wel dat het toerisme moet passen bij de natuurwaarden in onze gemeente en er een goede balans moet zijn tussen wonen, recreëren en werken.

» Kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn héél belangrijk voor de Nederlandse samenleving. Zij dienen als bron van creativiteit en houden de samenleving een spiegel voor. Een stevige en creatieve kunst- en cultuursector draagt voor D66 bij aan een open en verbonden Steenwijkerland. Erfgoed als monumenten, tradities en streektaal bieden houvast en verbinden mensen met elkaar. We ontleen er een deel van onze identiteit aan. We voelen ons erdoor thuis. We vinden dat de gemeente moet uitnodigen tot nieuwe vormen van kunst en cultuur en deze ondersteunen. Met theater 'De Meenthe' hebben we een uitstekende voorziening waar mensen uit de wijde omgeving 'Cultuur' kunnen beleven. D66 vindt de bibliotheek een basisvoorziening. Het is van belang dat de bibliotheek in de kernen blijft bestaan. De gemeente moet de samenwerking blijven ondersteunen tussen bibliotheek, Taalpunt en scholen.

» Natuur- en cultuurhistorie

We hebben een prachtig cultuurlandschap. Inwoners hebben dit landschap door de eeuwen heen zelf gemaakt. Daarom is het landschap en de bebouwing het beste te begrijpen en te beleven in samenhang met de geschiedenis van de bewoners. Inzet op een samenhangend beleid voor natuur- en cultuurhistorie geeft Steenwijkerland naar buiten toe een ware identiteit.

» Recreatie en toerisme

Steenwijkerland is een prachtige gemeente om te recreëren. Recreëren, ondernemen en wonen moeten goed op elkaar worden afgestemd. Het biedt kansen voor ondernemers.

Wij willen een betere spreiding van het toerisme over het gebied. Investeren in de toeristische infrastructuur is belangrijk. Dit zal mede gefinancierd moeten worden uit de sector.

» D66 wil:

- ruimte bieden voor initiatieven op gebied van recreatie en toerisme, bijvoorbeeld slechtweeraaccommodaties;
- dat kernen meer betrokken worden bij het toeristisch beleid;
- investeringen in de toeristische infrastructuur mede dekken uit toeristische heffingen;
- bestaande evenementen zoals markten, stads- en dorpsfeesten, corso's en gondelvaarten blijven faciliteren en nieuwe initiatieven aanmoedigen en ondersteunen;
- dat de bibliotheek in de kernen behouden blijft.

7. Verkeer en vervoer

D66 wil in Steenwijkerland het autoverkeer terugdringen en het fietsen en wandelen bevorderen.

Steenwijkerland is een uitstekend wandel- en fietsgebied, met talrijke routes. Vier LAW-routes vanaf intercity-station Steenwijk en verscheidene Waterrijk-routes. De centra van de verschillende plaatsen in Steenwijkerland lenen zich voor aangename stadswandelingen. Er ontstaat een steeds grotere variëteit aan fietsen. Daar moet rekening mee gehouden worden.

Het aantrekkelijker maken van fietsverkeer moet de automobilist verleiden vaker gebruik te maken van de fiets als vervoermiddel.

In de kernen is het openbaar vervoer onvoldoende geregeld. De liftpalen, gebaseerd op de eigen kracht van inwoners, vinden we een mooi initiatief.

» D66 wil:

- dat fiets- en wandelroutes goed worden onderhouden;
- het fietsverkeer bevorderen en veiliger maken door fietspaden te verbreden en voldoende stallingsmogelijkheden te realiseren;
- een doorgaande fietsroute in de binnenstad, in Doelenstraat, Vrouwenstraat, Markt, Gasthuisstraat. De fietser is te gast ;
- in de binnenstad en in de woonwijken de auto ondergeschikt maken aan langzaam verkeer: de auto is te gast;
- dat het intercity-station van Steenwijk behouden blijft;
- waar openbaar vervoer te kort schiet, vervoer door eigen inwoners stimuleren door o.a. vrijwilligersvergoedingen.

8. Steenwijkerland wordt duurzaam

D66 Steenwijkerland ziet de energietransitie als een enorme opdracht voor de komende 30 jaar. Daarom vindt u in ons programma een visie en concrete zaken om de energietransitie te laten slagen. D66 Steenwijkerland wil samen met de inwoners en alle andere partijen die betrokken zijn bij de energietransitie aan de slag. Dit is de enige weg om het te laten slagen.

Het Klimaatakkoord van Parijs is bekrachtigd door de Tweede Kamer. De doelstelling is om in 2050 een CO₂-arme energievoorziening te realiseren. Om dit ambitieuze doel te bereiken is een grote energietransitie nodig: fossiele brandstoffen verminderen en overstappen op duurzame energiebronnen en -opslag.

Inwoners, bedrijven, kennisinstellingen en overheden moeten gezamenlijk aan de energietransitie werken. De gemeente Steenwijkerland moet partijen bij elkaar brengen om een omgevingsvisie duurzame energie te formuleren. D66 wil dat binnen tien jaar ten minste 30% van haar energie komt uit duurzame bronnen. De energieconsumptie dient te worden beperkt.

In het regeerakkoord staat dat alle nieuwe auto's uiterlijk in 2030 emissieloos zijn. Dan hebben we te maken met een serieuze opgave. Meer laadpalen plaatsen? En dan de razendsnelle ontwikkelingen met de waterstofauto. Die er alleen maar kan komen als er waterstofstations zijn. Mobiliteit is voor D66 Steenwijkerland heel belangrijk. Inwoners van Steenwijkerland maken veel kilometers. Dit kan goedkoper en schoner als we laadpalen en waterstoftankstations mogelijk maken. D66 wil zich daarvoor inzetten.

We hebben in Steenwijkerland bijna 19000 huishoudens. De ambitie van D66 is dat er over vier jaar minimaal één of twee zonneparken met een totale productiecapaciteit van 5-10 MWh (1500-3000 huishoudens) operationeel zijn.

» **D66 wil:**

- de gemeente opdragen actief met andere gemeenten, provincies, waterschappen en netbeheerders per regio een programmatische aanpak voor verduurzaming van de gebouwde omgeving te ontwikkelen met een optimale mix van opwekking, energiebesparing, warmte en opslag;
- dat nieuwbouw in Steenwijkerland vanaf 2019 gasloos wordt en vanaf 2020 energieneutraal. Voor een gasloze bouw is een gemeentelijk warmteplan vereist met daarbij horend een warmterecht;
- een energiewinkel om inwoners goed te informeren over veranderingen in energievoorzieningen en hoe de investering terugverdiend kan worden;
- dat de gemeente in overleg met inwoners en bedrijven zorgvuldig, binnen of buiten haar gemeentegrenzen, werk maakt van zonnepanelen op daken, zonneparken en/of windmolens. Daar kan duurzame energie worden opgewekt en opgeslagen;
- een onderzoek naar automobilititeit en naar de faciliteiten om uiterlijk in 2030 emissieloos te zijn;
- de uitkomst van de G1000 op 21 april 2018 opnemen in de omgevingsvisie duurzame energie 2018.

9. Landbouw en Natuur

D66 vindt het van belang dat landbouw, natuur en recreatie evenwichtig naast elkaar bestaan. Dierenwelzijn vinden we belangrijk. Bij plannen over het buitengebied moeten alle partners worden betrokken. Wij vinden het wenselijk dat de landbouwsector schoner wordt, zich meer richt op de afzet in nichemarkten en integreert met recreatie.

» Biodiversiteit

Biodiversiteit staat onder druk en verdient een prominente plaats bij ruimtelijke beslissingen. D66 vindt dat agrariërs en particuliere grondeigenaren een reële vergoeding moeten krijgen voor hun inzet voor a het behoud van de landschapselementen en biodiversiteit. D66 wil natuurgebieden verbinden, zoals de Rottige Meenthe en de Weerribben-Wieden. D66 wil daarnaast dat er actief wordt bijgedragen aan het herstel en verbeteren van de ecologische structuur in het agrarische landschap o.a. door aanleg van multifunctionele houtwallen.

» Rietteelt

Het verbranden van riet- en maaiafval in de open lucht is niet meer van deze tijd. D66 wil een innovatieve oplossing voor het verbranden van riet- en maaiafval in de open lucht, waarbij het ambacht van riettelers en de kwaliteit van het landschap behouden blijven.

» D66 wil:

- dat biodiversiteit een prominente plek heeft bij ruimtelijke beslissingen;
- dat de natuurgebieden in onze gemeente verbonden worden met de natuurgebieden om ons heen;
- een innovatieve oplossing voor het verbranden van riet- en maaiafval in de open lucht.

10. Sport en Bewegen

Sport en bewegen zijn goed voor de gezondheid en persoonlijke ontwikkeling en stellen daarmee de (dure) zorgvraag uit. Daarnaast versterken ze de sociale binding en zorgen ze voor integratie van minderheden. Sportvoorzieningen dragen bij aan de leefbaarheid van de kernen en verbinden deze met het buitengebied. Sport is er voor iedereen, laagdrempelig en dus van grote maatschappelijke waarde.

D66 wil dan ook dat sportparticipatie wordt gestimuleerd en ondersteund, waarbij zoveel mogelijk (individuele) financiële belemmeringen worden weggenomen. Laat daarbij sportdeskundigen aan het roer en ondersteun hen. Goed onderwijs is ook hierbij van toepassing. Ledenwerving door verenigingen zal actiever ondersteund moeten worden door de gemeente.

Bewegen zal daarbij ook in het dagelijkse leven, zowel thuis als in de openbare ruimte, aangemoedigd moeten blijven. Zoveel mogelijk je eigen energie/motoriek gebruiken is ons motto. Fiets-, wandel- en kanoroutes moeten in stand worden gehouden of uitgebreid, waarbij ook gedacht kan worden aan de ontwikkeling van skate-routes. Onze natuurlijke (schaats)omgeving is hier bij uitstek geschikt voor.

De gemeentelijke (voetbal)accommodaties zou D66 veel breder willen benutten en daarbij ook meer samenwerking willen zien tussen zowel (kleine) verenigingen onderling als andere sportaanbieders. Waar (grote) gemeentelijk bijdragen bij zijn betrokken zal daar ook een zo groot mogelijk algemeen belang mee moeten worden gediend. Met zo'n verbreding kan er beter en meer maatwerk worden geboden, kan het sportaanbod groter en diverser worden en beter op elkaar aansluiten. Met name bij teamsporten kunnen sporters beter op niveau worden ingedeeld. Tevens kan zo het bestuurlijk en vrijwilligers kader worden verstevigd.

Kennis en ervaring kan bij elkaar worden gebracht en gedeeld en het geheel kan zo voor sponsors aantrekkelijker worden gemaakt. Er kunnen daarnaast andere maatschappelijk verantwoorde activiteiten plaatsvinden en de werkgelegenheid in de sportsector kan wellicht toenemen. Ook de sociale waarde van het sporten kan hiermee verder worden versterkt, vooral door meer interactie tussen kernen, wijken en het buitengebied.

Grotere sportevenementen zullen moeten blijven worden ondersteund, ook als visitekaartje van de gemeente. Bij voorkeur zullen deze gericht moeten zijn op een zo breed mogelijke en dus ook lokale participatie (organisatie en deelname), mede voor de binding tussen wedstrijd- en recreatiesport.

In kleinere kernen en wijken wil D66 voldoende goed onderhouden sportveldjes met speeltoestellen zodat de jeugd ook in de eigen woonomgeving voldoende beweegmogelijkheden houdt. Ook bij buitenzwemplaatsen zouden er meer sportvoorzieningen kunnen komen.

Voor dit alles moet de eigen kracht van de bewoners worden aangemoedigd en ondersteund en blijft goed overleg en communicatie noodzakelijk.

» **D66 wil:**

- doorgaan met een breed sportstimuleringsprogramma en de (individuele) financiële ondersteuning daarvan;
- bewustwording van voldoende bewegen stimuleren, ook in het dagelijkse leven;
- de gemeentelijke sportaccommodaties omvormen tot multifunctionele sportcentra; meer samenwerking stimuleren tussen verenigingen onderling en andere sportaanbieders;
- sportverenigingen en sportorganisaties blijven ondersteunen;
- kernen en wijken ook van voldoende andere beweegmogelijkheden blijven voorzien;
- goed overleg hierover voeren met alle maatschappelijk betrokkenen.

11. Harmonieuze leefomgeving

D66 streeft zowel in de kernen als het buitengebied naar een duurzame, natuurlijk en schone leefomgeving, waarvoor inwoners en ondernemers zichzelf verantwoordelijk voelen. Voldoende groen, schone lucht, bodem en water zonder geur-, licht- of geluidshinder zijn bepalend voor onze gezondheid en ons welzijn. Onze karakteristieke woongebieden en het afwisselende landschap moeten we daarbij koesteren, zodat we deze met z'n allen kunnen blijven delen.

Om onze leefomgeving in stand te houden vindt D66 het belangrijk dat we kennis en ervaring delen en ook overdragen aan onze kinderen, ze leren hoe hiermee om te gaan en ook het goede voorbeeld geven. Het helpt ook weer om onszelf scherp te houden en betrokken te blijven bij ons natuurlijk kapitaal.

D66 wil de nadruk leggen op nieuwbouw in de kernen en juist ook daar voldoende ruimte bieden aan lokale ondernemers. Maar ook in het buitengebied zullen er voldoende mogelijkheden moeten blijven voor het ondernemerschap (recreatie, landbouw, rietteelt) in harmonie met natuur- en landschapsbeheer en milieu-eisen. Ongebruikte gebouwen en gronden moeten zo snel mogelijk worden hergebruikt of gesaneerd en storten van afval voorkomen.

Lucht is onze primaire levensbehoefte en D66 hecht dan ook groot belang aan het voorkomen van luchtvervuiling. Altijd schone lucht voor iedereen is ons uitgangspunt. Fijnstoffen zijn van veel meer invloed op onze gezondheid dan we voorheen dachten. Dit betekent zowel in het verkeer als bij onze productieprocessen (industrie, landbouw, rietteelt) blijvende aandacht ten aanzien van de uitstoot van vervuilende stoffen. Afvalverbranding (ook van biomassa) mag alleen plaatsvinden door professionele afvalverwerkingsbedrijven en de handhaving door de gemeente hierop zal veel stringenter moeten worden.

D66 wil stimuleren om het toenemende omgevingslawaai te verminderen. Het gebruik van grote en/of luidruchtige machines en apparaten zou hiervoor ontmoedigd en gereguleerd moeten worden. In navolging van vervoersmiddelen zou ook hierin een transitie naar duurzaamheid en schone energie moeten plaatsvinden. Dit zou al kunnen beginnen bij de normale huis- en tuinwerkzaamheden.

Verder blijft D66 strijden tegen ongewenste externe invloeden. We zijn tegen de inmiddels veelbesproken laagvliegroutes naar het nieuwe Lelystad Airport en willen zo snel mogelijk een nieuwe luchtruimindeling. We willen in onze gemeente ook geen grootschalige handelingen in de aardlagen, zoals boringen of opslag. Veiligheid, kwaliteit en kwantiteit van oppervlaktewater dienen gewaarborgd te blijven. We moeten daarbij voorbereid zijn op intensievere neerslag en wateroverlast en daar dus ook maatregelen voor treffen bij onze ruimtelijke indeling en bebouwing.

» **D66 wil:**

- handelen naar de waarde en instandhouding van de kwaliteit van onze leefomgeving;
- streven naar overdracht van waardebesef van onze leefomgeving;
- meer aandacht schenken aan hergebruik van gebouwen en gronden;
- mogelijkheid bieden om grof afval periodiek gratis te kunnen inleveren;
- altijd en overal schone lucht nastreven;
- het niet meer toestaan afval in de open lucht te verbranden;
- stimulerende maatregelen treffen om omgevingslawaaï te beperken;
- zich blijven verzetten tegen laag vliegverkeer over ons gebied;
- preventief maatregelen treffen tegen intensievere neerslag en wateroverlast;
- regelmatig overleg met inwoners over hun leefomgeving met mogelijk zelfbeheer.

Colofon

Het verkiezingsprogramma van D66 Steenwijkerland is vastgesteld door de leden van D66 Steenwijkerland op 14 december 2017. Het programma dient als opdracht van de leden van D66 Steenwijkerland aan de nieuw gekozen fractie voor de periode 2018 – 2022 en het vormt de inzet van D66 bij mogelijke deelname aan de coalitieonderhandelingen.

Tekst & redactie

Permanente Programma Commissie

Fotografie

D66 fotobank

Henny Slokker

Minze Leistra

Thom de Vries

Contact met de afdeling?

secretariaat@d66steenwijkerland.nl

D66 krijgt het voor elkaar

Verkiezingsprogramma 2018-2022

D66SteenwkrInd

/D66Steenwijkerland

steenwijkerland.d66.nl

